

Concept deelverslag van het verhandelde in de Controlecommissie (CC)

van 5-6-2026

betreffende Gewijzigd G-25-024 Statenvoorstel inzake Financiële verordening 2026, brief GS van 16-12-2025 (GS DOC-00860467)

Statenkenmerk	G-25-024	Maastricht	5-6-2026
---------------	----------	------------	----------

De voorzitter: Dan gaan wij naar 1.7.2, het gewijzigd Statenvoorstel inzake Financiële Verordening 2026. De financiële verordening is een uitwerking van de wettelijke plicht uit de Provinciewet en vormt het provinciaal beleid voor het financiële beheer. Provinciale Staten wordt gevraagd de financiële verordening van de Provincie Limburg vast te stellen onder intrekking van de financiële verordening van de Provincie Limburg van 2024. We behandelen dit onderwerp in twee termijnen met een spreekijd van maximaal drie minuten per fractie in de eerste termijn. Ik geef het woord aan de commissie. Ik begin bij mijnheer Zeedzen. Mijnheer Zeedzen, aan u het woord.

De heer Zeedzen (BBB): Ja, dank u wel, voorzitter. Gelukkig weet ik hier wel nog wat ik wou zeggen. Dat scheelt. Laat ik beginnen met te vermelden dat we echt verschillende positieve ontwikkelingen zien, waaronder de P&C-beleidsmonitor, die expliciet onderdeel wordt van de P&C-cyclus. De regels rondom reserves worden verduidelijkt en het instellen, wijzigen en opheffen van reserves wordt expliciet een bevoegdheid van PS gemaakt. Daar zijn wij zeer blij mee. Ook waarderen wij dat verschillende onderdelen van Sturing in Samenwerking worden vastgelegd in de financiële verordening. Dat was uiteraard ook zo afgesproken. Dus al met al is het een goed stuk dat voorligt. Wij zouden niet zijn wie we zijn als we daar niet ook een aantal kanttekeningen bij hebben, te beginnen met grip op investeringen. Tweeënhalf jaar geleden, denk ik, was er het verslag van de Zuidelijke Rekenkamer dat inging op grip van investeringen. Daar hebben we het heel vaak over gehad. In SiS 4.0 was dat ook een terugkerend onderwerp. Dat is gedeeltelijk ook geland in deze verordening. Ik heb een aantal vragen daarop, drie vragen specifiek. Het binnenkader-buitenkaderonderwerp. In de toelichting wordt aangegeven dat de huidige systematiek soms leidt tot besluitvorming door PS, terwijl reeds binnen eerder vastgestelde kaders wordt gehandeld. Vanuit een efficiencystandpunt kan ik dat heel goed begrijpen, maar voor mijn begripsvorming: kan GS aangeven met enkele concrete voorbeelden van de afgelopen drie jaar welke voorstellen die wij als PS hebben gehad hierbinnen zouden vallen, die we in de nieuwe situatie niet meer zouden krijgen? Dan de 3O-systematiek: onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar. Die blijft bestaan. De vraag is: kan GS aangeven in welke concrete situatie in de afgelopen bestuursperiode van een dergelijke spoedconstructie gebruik is gemaakt of hebben we het hier over een constructie die eigenlijk niet gebruikt wordt? Nog veel belangrijker: hoe wordt vastgelegd dat daadwerkelijk aan alle drie de voorwaarden is voldaan, zodat dit achteraf ook controleerbaar is voor Provinciale Staten? De derde en laatste vraag gaat over de EU-subsidies. We hebben het net uitgebreid gehad over SPUK's, wat we daarvan vinden. EU-subsidies kennen een vergelijkbare situatie. GS stelt dan ook voor om die op dezelfde manier te behandelen door die eigenlijk buiten de – hoe moet ik het zeggen? – beoordeling van PS te leggen aan de voorkant. Op zich snap ik dat, maar dan kom je toch weer op die doelmatigheid van middelen en op de vraag: past het binnen onze vastgelegde beleidskaders? En komen er eventuele verplichtingen of cofinanciering uit? Ik zou GS willen vragen hierop te reflecteren en aan te geven hoe PS daar toch aangehaakt kan blijven. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Zeedzen. Precies binnen de tijd. Perfect. Mijnheer Nijskens, aan u het woord.

De heer Nijskens (VVD): Ja, voorzitter. Zoals de heer Hanegraaff net heeft aangegeven, had hij een uitgebreide vraag voor de financiële verordening. Dat is de volgende. De beleidskaders die nu gelden lopen door totdat bij de volgende coalitieperiode of Statenperiode nieuwe beleidskaders worden vastgesteld. Er zijn programmareserves. Met het stoppen van deze Statenperiode stoppen normaal ook de financiële verplichtingen. Kan gewerkt worden met een overgangstermijn? Hoe zou dat dan moeten werken? Als dat niet kan, wat stopt er dan concreet in de uitvoering van de huidige beleidskaders zolang er geen nieuwe beleidskaders zijn?

De voorzitter: Mevrouw Schuurung.

Mevrouw Schuurung (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben drie punten. Mijn eerste punt: er staat nu dat het verschuiven van middelen binnen een programma volledig mandaat van GS is. Wat ons betreft is het wel belangrijk dat we als PS daarover geïnformeerd worden via de P&C-cyclus of bij grote verschuivingen via een mededeling portefeuillehouder. Dat stond eerder wel wat duidelijker in artikel 7, lid 4. Dat is nu eigenlijk verdwenen. Ook uit artikel 7, lid 5, zijn een aantal dingen verdwenen. Daar stond onder andere dat er vanaf € 0,5 miljoen een inhoudelijk en financieel vastgesteld kader bij moest zitten. Er stond ook dat er een besluit naar PS moest gaan bij beslissingen voor meer dan € 1 miljoen. Dat is nu verdwenen in de nieuwe verordening, als ik het goed begrepen heb. Als het niet klopt, hoor ik het graag, maar wij vinden het wel wat ingewikkeld. Hetzelfde geldt eigenlijk voor artikel 11, de wensen- en bedenkingenprocedure. Dat is ook besproken bij de behandeling van SiS 4.0 onlangs. Wat ons betreft zou het zeer wenselijk zijn als we daar een wat meer getrappt model in zouden bouwen, waarbij eerst een besluit genomen wordt over de doelen en de middelen alvorens we overgaan tot een wensen- en bedenkingenprocedure bij privaatrechtelijke handelingen, zoals het er nu in staat. Dat staat nu niet in dat artikel. Dan mijn laatste opmerking. Bij paragraaf 4, over SiS, staat nu eigenlijk niks over wanneer en onder welke voorwaarden dit wordt toegepast en wanneer mag worden afgeweken. Ik vraag me af hoe we daarmee omgaan.

De voorzitter: Dank u, mevrouw Schuurung. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Ik wil in elk geval graag aansluiten bij het tweede punt dat mijn buurvrouw net heeft aangedragen. Bij SiS 4.0 hebben we het ook gehad over de volgorde van wensen en bedenkingen, enzovoort. Als daar wat in verandert in SiS 4.0, dan geldt dat hier evengoed. Een ander punt is: hier worden rendementsverwachtingen neergezet. Daarbij wordt gezegd dat een hoger risico ook een hoger rendement oplevert en dat dat met voldoende spreiding op te lossen is. Mijn ervaring is dat je dan ook heel goed kijkt naar: wat voor spreiding heb je dan nodig, zeker bij de hoogrisicovolle fondsen? Wat hier nu lijkt te gebeuren, is dat we een partij ... Het geven van leningen, wat op zich een heel laag risico kent, beschouwen we als spreiding voor het totaal, terwijl je dat volgens mij veel specifiek zou moeten doen op de hoogrisicovolle onderdelen. Die percentages zijn volgens mij al jaren hetzelfde. Wat ik heel fijn zou vinden is als we bij die hoogrisicovolle investeringen die wij doen terugkijken op hoe het verleden is geweest, want daar worden meestal die percentages op gebaseerd.

Die zijn toch specifiek voor de portefeuille die je hebt. Ik zou het ook heel fijn vinden als we toch wat meer zicht konden krijgen op de ontwikkelingen overall op die gebieden, dus op die verbonden partijen, meer in portfoliozicht en meer op: welke risico's zien we nou, wat is het rendement dat we hebben voorzien, wat is nu het daadwerkelijke rendement per partij in plaats van de som der delen, zoals die nu in de begroting wordt getoond?

De voorzitter: Dank u, mevrouw Boven. Mijnheer Sol, aan u het woord.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Allereerst de waardering voor het feit dat deze financiële verordening inderdaad in een aantal opzichten zeker weer stappen vooruitzet. Dingen worden helderder en scherper en dat is alleen maar goed. Ik zoom tegelijkertijd ook in op twee van de thema's waar ook mijn voorgangers het al over hadden. Ik start met de wensen- en bedenkingenprocedure. Mijn ervaring is dat toch budgetbesluiten en meer inhoudelijke dingen die we aan GS willen meegeven vaak een beetje door elkaar lopen. Ik besef dat dit in grote lijnen, afgezien van de doorhaling, de tekst is die er nu ook al in staat, maar ik denk dat de herziening van de verordening wat mij betreft ook juist de kans zou bieden om wellicht daar verbetering in die procedure op te bereiken en het budgetrecht van de Staten en de meer inhoudelijke discussie over 'wat willen we GS meegeven?' wat meer kan ontvlechten. Ik denk ook dat dat kan. Ik heb dat even geprobeerd te turven. Als ik in de achterliggende huidige Statenperiode kijk, dan was het aantal keren dat dingen voorkomen niet zodanig groot dat je zou zeggen: het wordt onwerkbaar voor de Staten als zij zich over elk detail zouden moeten buigen. Ik heb niet de indruk dat dat speelt. Het tweede punt betreft inderdaad de verwerking van SiS 4.0 in deze verordening. Dat zit hem wat mij betreft vooral in wat mijn voorganger ook aangaf: de omgang met de rendementseisen. Het staat hier over het algemeen best wel heel stellig. Er staan zinnen in als 'zorgt ervoor dat', terwijl je het hebt over toch een bepaalde mate van onzekerheid die er altijd is in die rendementsverwachtingen. Ik vraag me ook af; we hadden het net ook al even over de herziening van het Provinciefonds, als dat aan de orde is, of we dan wellicht toch niet op een andere manier zouden moeten kijken naar die rendementseisen. Maar misschien is voor GroenLinks of voor mij het allerbelangrijkste dat het rendement een van de dingen is waar we naar kijken. Maatschappelijke kosten, maar vooral ook de baten; u weet dat we dat ook altijd heel erg benadrukken. Ik vind de formulering daarover in de verordening in ieder geval niet SMART. Er staat letterlijk: 'Als dit past bij de aard en omvang van het project'. Ja, daar kunnen we nog alle kanten mee uit. Ik snap dat dat geen onderdeel is van portfoliomanagement, maar ik denk dat het wel goed is als we van tevoren, aan de voorkant, scherper definiëren: wanneer zouden we dat wel of niet willen zien? Redelijk binnen de tijd, dacht ik.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Sol. Dan geef ik nu het woord aan de Gedeputeerde. Mijnheer Satijn, aan u het woord.

Gedeputeerde Satijn: Ja. Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik ben blij dat u constateert dat we een aantal dingen ontwikkeld hebben in de nieuwe financiële verordening. Dat is ook zo. We proberen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wensen vanuit de Staten. We proberen daar zo goed mogelijk invulling aan te geven, ook naar aanleiding van de lessen die we met elkaar leren door het jaar heen en de adviezen die we krijgen van instituten al dan niet verbonden aan dit huis. Er zijn niet heel veel vragen gesteld. Ik probeer de vragen zo kort en bondig mogelijk te beantwoorden. Ik kom schriftelijk terug op de vragen van de heer Zeedzen, daar waar het gaat om de vragen over de drie ... Hij vraagt om enkele concrete

voorbeelden van de afgelopen drie jaar die hieronder vallen. Daar kom ik even schriftelijk op terug. Inderdaad, de drie O's. U hebt gevraagd: hoe wordt dan vastgelegd hoe aan al die voorwaarden wordt voldaan? Dat zal dan per O moeten worden onderbouwd. Dat is helder. Als je het hebt over die situatie, dan moet je dat voldoende met elkaar nagaan. U had vragen over de EU-subsidies en die behandelen volgens dezelfde systematiek als SPUK's, doelmatigheid van middelen. Hoe kan PS hierop aangehaakt blijven? Dezelfde argumenten die gelden voor SPUK's gelden ook voor de EU-subsidies. De EU is ook strak en streng als het gaat over de bestedingsvrijheid van middelen die worden toegekend aan ons huis. De bestedingsvrijheid is dermate beperkt dat ook hier het mandaat bij GS zou kunnen liggen, mede gelet op de beperkte termijn van de inzet van die subsidies ook. Dus we moeten daar ook – dat is ook het Collegevoorstel – pragmatisch mee om kunnen gaan. De vraag van GS aan u is: kunt u ons toestaan dat we dat dan ook doen binnen de beperkte marges die er zijn, nogmaals vanuit de regels die zijn opgelegd vanuit de EU? Dan kom ik bij de vragen van het CDA. Ja, zolang er geen nieuwe beleidskaders zijn, worden de huidige geldende kaders gehanteerd.

De voorzitter: Mijnheer Zeedzen.

De heer Zeedzen (BBB): Ja, ik had ook nog de vraag over binnenkader/buiten kader. Wellicht dat die ook schriftelijk beantwoord wordt.

Gedeputeerde Satijn: Ja. Ik zorg dat die antwoorden binnen twee weken, in ieder geval voor de behandeling, bij u liggen. Dan komen we bij het CDA uit. Zolang er geen nieuwe beleidskaders zijn worden de huidige geldende kaders uiteraard gehanteerd en daarmee ook de daarvoor ingestelde programmareserves. Dat is direct met elkaar verbonden. Dan kom ik bij de Partij van de Arbeid uit.

De heer Nijskens (VVD): Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Het CDA wil toch een iets uitgebreider antwoord in dezen. We hebben natuurlijk bij de start van deze Statenperiode gezien dat er een aantal subsidievragen lagen die niet behandeld werden, terwijl het oude kader nog doorliep en het geld beschikbaar was. Geeft u hiermee aan dat het geld gewoon beschikbaar blijft en dat ook beschikt wordt?

Gedeputeerde Satijn: Ja, in principe wel. We hebben gezien wat er gebeurd is de vorige periode en waar dat toe geleid heeft. Dat was een onwenselijke situatie. Dat heeft u goed gesignaleerd als Staten, onder aanvoering van het CDA, mijnheer Nijskens. Wij hebben dat op die manier pragmatisch proberen in te vullen, maar er was op dat moment een maatregel of een instrument nodig vanuit de Staten, waardoor wij daartoe in de gelegenheid werden gesteld. Maar het antwoord is dus eigenlijk: ja, we zorgen dat dat nu wel kan doorlopen en dat er ook beschikt wordt, zodat we niet in de situatie terechtkomen waar we aan het begin van deze bestuursperiode in terechtkwamen, dat er onduidelijkheid was, zowel bij de Staten als bij aanvragende partijen over wat nou de positie van de Provincie Limburg was op dat moment. Dat willen we niet meer. Ik kijk even naar het CDA om te zien of de vraag voldoende beantwoord is. Ja, dank, voorzitter. Het verschuiven van de middelen binnen het programma binnen het mandaat van GS. Dat is een terechte vraag natuurlijk van mevrouw Schuur, want dat gaat om de

relatie tussen GS, de Staten en de controleerbaarheid natuurlijk. Uiteraard blijven we u informeren over relevante verschuivingen. Dat verandert niet door deze financiële verordening, want we hebben ook een actieve informatieplicht. Dat sowieso. Maar mocht er een zorg zijn, dan kan ik die bij deze wegnemen. We blijven er op dezelfde manier over informeren zoals we altijd gedaan hebben.

De voorzitter: Mevrouw Schuuring.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. In de vorige versie van de verordening stond in artikel 7, lid 4a heel expliciet dat er bij een verschuiving tussen productbudgetten met betrekking tot exploitatie binnen een programma geen sprake is van een begrotingswijziging, maar dat dit wordt gemeld in het betreffende Statenvoorstel dan wel het P&C-product. Dat staat nu niet in het nieuwe artikel 8. Mijn vraag is waarom, als dat niet wijzigt, dat niet opnieuw opgenomen is in de verordening.

Gedeputeerde Satijn: Dan overvraagt u mij een beetje. Ik wil even kijken in de tweede termijn ... Daar zit in ieder geval niet achter, laat ik daar even mee beginnen, dat we dat niet meer zouden doen. Daarom zei ik: met het aannemen van deze financiële verordening verandert er niks in de verantwoordingscyclus. Ik ga even na of dat alsnog toegevoegd kan worden als dat gewoon meer helderheid verschaft, duidelijkheid of zekerheid, hoe je het wil bekijken. Ik begrijp dat dat voor u belangrijk is. We hebben zojuist aangegeven dat er wat ons betreft niks verandert, maar als u erop staat, zou ik bijna willen zeggen, en als u aangeeft dat dat voor u duidelijker is en helderder is, dan kan ik nagaan of we dat alsnog kunnen veranderen. Een terechte opmerking ook over de behandeling van stukken daar waar het gaat over wensen en bedenkingen. Daar komen we echt op terug. Daar is een toezegging over gedaan. Ik neem dat antwoord mee in de brief die wij aan het voorbereiden zijn voor u, om dat helder te maken. We hebben ook met elkaar gezegd: deze verordening wordt gelijktijdig behandeld met SiS 4.0. Dat haakt dan mooi op elkaar aan. Dan heeft u met diezelfde brief de duidelijkheid die we wensen te verschaffen. Ik kan u alvast zeggen dat wij daar niet anders over denken dan de Staten, zoals we bij SiS 4.0 hebben beantwoord, maar we willen het wel helder hebben, zodat iedereen weet waar we het over hebben met elkaar. Wat ons betreft is het gewoon een heel duidelijk getrappt model: eerst middelen vrijmaken en dan wensen en bedenkingen. Er bestaat wat ons betreft geen enkel misverstand over hoe we daarin zitten ten opzichte van de Staten.

De voorzitter: Mevrouw Schuuring.

Mevrouw Schuuring (PvdA): Misschien is dat inderdaad een dubbeling. Ik was zelf niet bij de behandeling van SiS 4.0. Maar weet u al wanneer deze brief er komt? U zegt 'voor de behandeling'.

Gedeputeerde Satijn: Ja. Dat betekent dat hij komende week waarschijnlijk behandeld wordt in GS en dan heeft u hem tijdig voor de behandeling. Daar wordt hard aan gewerkt.

De voorzitter: Komende week.

Gedeputeerde Satijn: Jazeker, voorzitter. Dan paragraaf 4. Er staat niets opgenomen over wanneer met welke voorwaarden dit wordt toegepast en wanneer wordt afgeweken. Afwijken van het SiS is geregeld in het beleidskader Sturing in Samenwerking. Dus daar ziet u ook weer de brug naar het Statenvoorstel zelf,

wat ook gelijktijdig ter behandeling voorligt. Dus wat dat betreft zitten er wat overlappings in de verordening en SiS 4.0. Dat is ook precies waarom we dat met elkaar gaan behandelen. Dat is ook nog een keer toegezegd in de behandeling van SiS 4.0 in de commissie. Dan kom ik bij mevrouw Boven uit: kan bij hoogrisicovolle investeringen ook worden gekeken naar het verleden; deze percentages zijn al jaren hetzelfde. Die opmerking heeft u al een keer eerder gemaakt. Het antwoord verandert niet heel erg ten opzichte van de vorige keer, kan ik u ook alvast verklappen. Er wordt per jaar voor iedere verbonden partij een risico-inschatting gemaakt. Als in deze beoordeling nodig is dat meer aan de risicoreserve moet worden toegevoegd, dan wordt dat ook gedaan. U heeft ook al gehoord bij de behandeling van het vorige onderwerp hoe nauwgezet daar ook in wordt samengewerkt, ook met de accountants van de diverse verbonden partijen. Dus er zit wel een heel grondige analyse achter het tot stand komen van deze informatie. Dus de actualiteit is altijd leidend in de beoordeling. U heeft ook gevraagd naar meer inzicht in de ontwikkeling van verbonden partijen. Als u naar één overzicht zoekt, dan is dat er niet. U ziet vooral, als we het bijvoorbeeld over de campussen hebben, dat we er in de Brightlands-rapportage heel uitvoerig over rapporteren. Dat is één keer per jaar. Voor de andere projecten geldt dat in de daarvoor afgesproken projectrapportages. Daar kunt u die informatie dan vinden. Maar niet als één afgeleide vanuit deze verordening. Dan kom ik bij de heer Sol uit.

De voorzitter: Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Waar het me vooral ook om ging, is dat een aantal percentages worden genoemd als verwachte of doelperecentages. De vraag ging er specifiek over dat ik vind dat ook het verleden invloed moet hebben op of dat die daadwerkelijk realistisch zijn. Misschien moet het wel 10% worden, omdat het alle keren lukt. Of misschien moet het veel lager zijn. Bij dat soort dingen moet bekeken worden of die ook realistisch zijn. Als die er al jaren in staan, dan is het zeker de moeite waard om daar eens naar te kijken, volgens mij.

De voorzitter: Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Dank u, voorzitter. Daar heeft u op zich natuurlijk gewoon gelijk in. Dat is feitelijk ook waar ik naar verwijs. U heeft dat ook gehoord van de accountant: dat is een actueel gesprek dat plaatsvindt. Het is niet een statisch geheel. Men kijkt gewoon de situatie zoals die is. Men kijkt achteruit en men kijkt ook vooruit en probeert dan tot een afweging te komen, ook of iets gewijzigd moet worden, al dan niet. Dus het is geen statisch geheel. Het is echt wel onderdeel van een proces waarin vooruit wordt gekeken, naar de actuele situatie wordt gekeken en duidelijk is dat die actuele situatie een gevolg is van het verleden. Het is niet zo dat het allemaal in isolement wordt bekeken. U bent het er niet helemaal mee eens, merk ik.

De voorzitter: Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Het is een vervolgvraag. Ik ben blijkbaar niet duidelijk. Waar het me om gaat is dat in deze financiële verordening percentages worden genoemd als 'zoveel procent hoog risico, zoveel procent laag risico', zodat je uiteindelijk op die 2% uitkomt, wat de doelstelling is. Maar als uit de werkelijkheid blijkt dat bij '30% met 7% rendement' die 7% nooit gehaald wordt en dat je dus eigenlijk naar 20% zou moeten om op die 2% uit te komen ... Daar gaat het me om. Het gaat me niet om

het individuele, maar het gaat me vooral over de voorwaarden die hier worden genoemd over de verdeling van de portefeuille.

De voorzitter: Mijnheer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ik wil er wel wat op zeggen, maar in feite is het niet mijn taak. Als je 60% van de portefeuille met een hoog risico hebt en daar een rentepercentage aan koppelt van 5%, 7,5% of nog meer; daar zitten natuurlijk ook financieringen bij of verstrekkingen bij die niet terugkomen. Afhankelijk van hoelang het duurt dat ze niet terugkomen, heb je wel een aantal jaren 7,5% ontvangen. Als je dan alle ontvangen rentebedragen min de bedragen die niet terugkomen uitrekent, kun je toch op 2% uitkomen. Als 60% van de portefeuille daadwerkelijk 5 of 6% betaalt, dan haal je die 2% alleen al met die hoge risico's. Maar het gaat er juist om dat een hoog risico leidt tot afboeking van leningen die niet terugkomen. Snapt u?

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): ...

De voorzitter: Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Ja, dank u, voorzitter. Wat ik probeer te zeggen is: er staat een model in, in de financiële verordening. Dat gaat uit van bepaalde verdelingen en bepaalde rendementen. Het enige wat ik vraag is: is het niet zaak om naar het verleden te kijken om te zien of dat inderdaad ook de werkelijkheid is? Misschien is het wel zo dat de laagrisicodelen elke keer 4% opleveren en de hoogrisicodelen maar 2%. Ik noem maar iets. Dat model hoor je toch te evalueren? Je hoort toch te kijken of dat ook met de werkelijkheid overeenkomt? Dat is toch wat anders dan hoe het mechanisme werkt in de rendementen?

De heer Nijskens (VVD): ... *zonder microfoon*

Gedeputeerde Satijn: Misschien kan ik mevrouw Boven een momentje aanbieden, ook met de ambtenaren, zodat we daar nog eens goed over doorpraten. Als we het hebben over streefrendement bijvoorbeeld aan de voorkant ... Als wij met een nieuwe verbonden partij of met een nieuw initiatief beginnen is dat streefrendement wel degelijk op dat moment vastgesteld aan de hand van de actualiteit. Daarna – dat is wat de accountant heeft toegelicht – gaat een mechanisme in werking, waarbij per jaar met alle verbonden partijen en daaraan verbonden accountants wordt gekeken wat dan uiteindelijk dat rendementsrisico al dan niet is. Ja?

De voorzitter: Mijnheer Sol. O, sorry.

Gedeputeerde Satijn: Maar ik kom wel bij de heer Sol uit. Wellicht dat u hiermee een vraag heeft uitgelokt. Dat weet ik niet. De omgang met rendementseisen. Zouden we hier anders naar moeten kijken in het kader van het wijzigende Provinciefonds, althans, de mogelijk aangekondigde wijzigingen? De rendementseisen die zijn opgenomen voor de risicowadranten voor de verbonden partijen zijn onafhankelijk van wijzigingen ten aanzien van het Provinciefonds, kan ik daarop antwoorden. Er zit geen correlatie tussen. Op het getrapte model komen we inderdaad terug in die brief. U kent onze voorkeur

daarin. Dat zullen we nog een keer benadrukken met de brief die wij aan u gaan sturen. Voorzitter, volgens mij ben ik aan het einde van de beantwoording gekomen.

De voorzitter: Mijnheer Sol.

De heer Sol (GroenLinks): Ja, dank u, voorzitter. Ja, misschien toch niet. Misschien was mijn vraag niet helemaal duidelijk. Dat we overall die 2% nastreven, of minimaal 2%, staat wat mij betreft niet ter discussie, maar de tekst suggereert ook op onderdelen dat dat meer dwingend is. De interessante vraag die denk ik dan opdoemt is: stel dat op enig moment de constatering is dat we die 2% niet halen in de overall analyse van ons portfolio, wat gaan we dan doen? Gaan we dan aandelen Palantir aankopen om toch maar aan die 2% te voldoen? Ik noem maar een dwarsstraat.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Nee, dat is niet ... Ik denk dat het goed is dat ik daar ook even schriftelijk op terugkom om u uit te leggen hoe we dat zien. Het is zeker niet zo dat we dan aandelen Palantir gaan kopen. Ik vind dat niet helemaal het goede voorbeeld in deze tijd, als u mij toestaat dat te zeggen. Maar ik merk wel dat dat een element is dat belangrijk is. We gaan dat in die brief nog even toelichten. Het is wel goed dat we daar even nauwgezet op terugkomen. Ja. Dank u wel, voorzitter. Dat gebeurt uiteraard voor de Statenvergadering, als termijn.

De voorzitter: Dank u. Dan gaan we nu naar de tweede termijn. Ik geef het woord aan mijnheer Sol. Mevrouw Boven. Mevrouw Schuurung.

Mevrouw Schuurung (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb een aanvullende vraag op waar we het net over hadden, dat sommige dingen misschien nu anders opgeschreven staan, maar dat dat niet meteen betekent dat de werkwijze wijzigt, in ieder geval bij de informatievoorziening. Iets anders dat gewijzigd is, staat in datzelfde artikel over budgettaire bevoegdheden. Dat is het oude lid 5, waarin staat dat er onder bestedingen binnen de begroting groter dan € 0.5 miljoen een inhoudelijk en financieel vastgesteld kader moet liggen en dat als middelen worden ingezet uit verschillende beleidskaders hoger dan € 1 miljoen het ter besluitvorming voorgelegd moet worden. Is dat nu ook een punt dat niet meer in de verordening staat, maar dat wel nog de werkwijze blijft of is het wel de bedoeling om dat te wijzigen?

De voorzitter: Oké. Mijnheer Wetemans.

De heer Wetemans (oos limburg): Ik heb geen vraag, wel een korte toelichting. Ik schaar mij achter de andere sprekers over het getrapte model voor de wensen en bedenkingen. Ik heb dat ook in de behandeling van SiS 4.0 besproken. Mijn idee ging daar zelfs nog iets verder, maar dit zou een consensus zijn waar ik mee kan leven. Dat wil ik nog even meegeven.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Satijn: Ik kom ook even schriftelijk terug op de vraag van mevrouw Schuurung. Er is volgens mij geen opzet in het spel hier, maar we zijn even aan het nazoeken wat hier precies de reden

van is. Ik kom daar even op terug. Mocht het leiden tot een aanpassing, dan zullen we dat in een gewijzigd Statenvoorstel voorleggen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dan kunnen wij een conclusie trekken. **Er is een schriftelijke beantwoording toegezegd. Voor de BBB gaat het volgens mij om twee vragen die schriftelijk beantwoord worden.** Voor het CDA is dat er één. Nee. Dat blijft. Oké. **Voor de PvdA zijn er twee schriftelijke toezeggingen zelfs.**

Mevrouw Schuur (PvdA): Dat ligt er heel even aan hoe u dat onderverdeelt. Het ene ging over het voormalige artikel 7, nu artikel 8, lid 4 en 5, wat wel en niet overgaat. Mijn tweede vraag ging over wensen en bedenkingen. Maar ik weet niet of u die onder die van mij rekent of onder die van iemand anders, want dat punt is door meerdere mensen ingebracht.

De voorzitter: Op welke termijn? Dat heeft u nog gevraagd. Dat zou de komende week beantwoord worden.

Gedeputeerde Satijn: Ja, voorzitter, even ter toelichting: we hebben natuurlijk een toezegging gedaan in de commissiebehandeling daar waar het ging over SiS. Dat is dezelfde brief waarnaar verwezen werd. Die is uiteraard voor de Statenbehandeling. **Ik heb mevrouw Schuur ook toegezegd: we kijken even naar de formulering, of dat al dan niet weggefallen is en met welke reden. Zodra dat duidelijk is komen we daar met een mededeling over – dat zou diezelfde brief kunnen zijn – of met een aangepast Statenvoorstel.**

De voorzitter: Oké. Dan krijgen we de Partij voor de Dieren. Er worden percentages genoemd. Zijn deze wel realistisch? Moeten we hierop reageren? Dat heb ik opgeschreven.

Gedeputeerde Satijn: **Er is een toezegging van een koffiemomentje met mevrouw Boven.**

De voorzitter: O ja, het koffiemomentje met mevrouw Boven. **Dan krijgen we de SP, die laatste vraag van mijnheer Sol. Dat gaat u schriftelijk toelichten.** Ook dat hebben we dan. **In de tweede termijn gaf u aan dat u de vraag van de PvdA ook schriftelijk zou beantwoorden.** Hebben we ze dan allemaal gehad? Ik dacht het wel. Ja? Dank u. ... [microfoon staat uit] onderwerp voldoende is behandeld. Dan rest mij u de vraag te stellen voor wie het Statenvoorstel behandelbaar is en voor wie het Statenvoorstel niet behandelbaar is. Niemand? Dan is het behandelbaar. Ja? Dat is de conclusie. Voor wie is het Statenvoorstel een bespreekstuk? Dat is de meerderheid. Ja? Het wordt dus een bespreekstuk.

T9861 Gedeputeerde Satijn zegt toe, uiterlijk voorafgaand aan de behandeling van de Jaarstukken 2025 in Provinciale Staten, met een mededeling portefeuillehouder PS te informeren over voorbeelden van infrastructurele projecten die in de afgelopen 3 jaar ter besluitvorming aan PS zijn voorgelegd, die in de Financiële verordening 2026 zouden vallen in de categorie 'binnen kader' en die in lijn met de Financiële verordening 2026 niet meer met een separaat Statenvoorstel ter besluitvorming aan PS zullen worden voorgelegd.

T9862 Gedeputeerde Satijn zegt toe, voor de behandeling van de Jaarstukken 2025 in Provinciale Staten, met een mededeling portefeuillehouder PS te informeren wat Gedeputeerde Staten gaat doen als het meerjarig gemiddelde minimaal rendement ter compensatie van de streefinflatie van 2% (opgenomen in artikel 17 van de financiële verordening 2026) niet gehaald wordt.

T9862 Gedeputeerde Satijn zegt toe, voor de behandeling van de Jaarstukken 2025 in Provinciale Staten, met een mededeling portefeuillehouder PS te informeren over waar artikel 7 lid 4 a (verschuivingen tussen productbudgetten) en lid 5 (inzet middelen buiten het financiële mandaat) opgenomen in de Financiële verordening 2024 zijn verwerkt in de nieuwe Financiële verordening 2026.

T9864 Gedeputeerde Satijn zegt toe Provinciale Staten middels een mededeling portefeuillehouder te informeren over de toepassing van de 3O-systematiek in de afgelopen bestuursperiode en de wijze waarop wordt vastgelegd dat aan de voorwaarden van onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar is voldaan.

De commissiegriffier,

De voorzitter,

Weesepoel

Bosch